

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

गंडचिरोली जिल्हा

१९९१-९२

फुडत कार्यालखीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा - गडचिरोली

१९९१-९२

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

नियोजन विभाग

महाराष्ट्र शासन

मुं ब ई

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९१-९२

शुध्दी पत्रक

अ. क्रं.	तक्ता क्रं.	पान क्रं.	रकाना क्रं.	ओळ क्रं.	चूक	बरोबर
१	३	३	४	५	६	७

जिल्हा दृष्टीक्षेपात

१]	दृष्टीक्षेपात जिल्हा	३	४	१०	अस्पष्ट	४७
२]	-----"	५	२	१२	अस्पष्ट	शिक्षण संस्था
३]	-----"	६	५	११	अस्पष्ट	३८७७६

भाग-१ समालोचन

४]	भाग-१ समालोचन	८	-	९	अस्पष्ट	पिक संरक्षण
५]	-----"	१०	-	१	अस्पष्ट	मोठे / लघु
६]	-----"	१३	-	२९	अस्पष्ट	वसतहत आपस करण्याचे
७]	-----"	१८	बाब १६.३	३	अस्पष्ट	जागा रिकामी आहे.

भाग - ३

८]	अनुक्रमनिका	३	-	१२	अस्पष्ट	संपणा-या वर्षाकरीता
९]	तक्ता क्रं. १. ५ चालू	८	२१	३	अस्पष्ट	७७
१०]	-----" १. ११	१९	१४	२	अस्पष्ट	३९९५
११]	-----" २. १	२१	२०	७	अस्पष्ट	५१७
१२]	-----" ३. ५ चालू	४१	-	-	अस्पष्ट	पान क्रं. ४१
१३]	-----" ३. ५ चालू	४१	२०	१८	अस्पष्ट	९
१४]	-----" ३. ६ चालू	४१	२१	१८	अस्पष्ट	१३२७
१५]	-----" ३. ६ [अ]	४३	४	१०	अस्पष्ट	२९२
१६]	-----"	४३	५	१०	अस्पष्ट	१६
१७]	-----" ५. १	६८	९	५	अस्पष्ट	१४७४१
१८]	-----" ५. ५	७०	-	-	तक्ता क्रं. ५. ३	तक्ता क्रं. ५. २ पुढे चालू
१९]	-----" ६. ४ चालू	९६	२०	२	अस्पष्ट	६३२४
२०]	-----" ६. ५ चालू	९८	२०	१	अस्पष्ट	४५२७
२१]	-----" ६. ५ चालू	९८	१६	४	अस्पष्ट	३९२७
२२]	-----" ८. २	१२६	५	३	अस्पष्ट	७६१
२३]	-----" -"	-"	"	८	अस्पष्ट	२७०१
२४]	-----" ८. ६	१३१	६	६	अस्पष्ट	१४६४३७

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९१-९२

दुष्पटीक्षपात जिल्हा

जिल्हा - गडचिरोली

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा-गडचिरोली	महाराष्ट्र राज्य
१	३	३	४	५
एक] प्राकृतिक रचना				
अ] भौगोलिक स्थान				
१.	उत्तर अक्षांस	अंश	१९ ते २१	१६.४ ते २२.१
२.	पूर्व रेखांश	अंश	८० ते ८१	७२.६ ते ८०.९
ब] हवामान [१९९१]				
१.]	किमान तापमान	सेल्सियस	उ. ना.	५.४
२.	कमाल तापमान	सेल्सियस	३५.४	४८.७
३.	पर्जन्य [सरासरी]	मि. मि.	१३८८.०६	उ. ना.
क] प्रशासकीय विभाग [१९९२]				
१.	तालुके	संख्या	८	३०३
२.]	पंचायत समिती	संख्या	८	२९८
३.	टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	१	२२६
४.	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	८	२९८
५.	शहरे	संख्या	२	३३६
६.	गावे एकूण	संख्या	१३६६४	४१, ८३३
१.	निर्जन	संख्या	१५६	२, ४७९
२.	व्यस्त असलेली	संख्या	१५०८	३९, ३५४
७.	क्षेत्रफळ	चौ. कि.मि.	१५४३३	३, ०७, ७१३
दोन] प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९९२]				
१.	पंचायत समित्या	संख्या	८	२९८
२.	महानगरपालिका	संख्या	-	११
३.	नगरपालिका	संख्या	२	२२८
४.	कटक मंडळे	संख्या	-	७
५.	ग्रामपंचायती	संख्या	४६६	२५, ८४८
६.	पोलीस ठाणी	संख्या	२६	८३३
तीन] लोकसंख्या [१९९१]				
१.	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	७१७	४८३९६
२.	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	६९	३०५४२
३.	एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	७८६	७८९३८
४.	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात [१९८१]	४७३	८७५८

१	२	३	४	५
५]	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी आंकडेवारी		६.८६ [१९८१]	११.७९
६]	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	आंकडे हजारात	२५०.६ [१९८१]	७३१८
७]	अनुसूचित जमातीच्या लोकसं- ख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	३९.३४ [१९८१]	९.२७
८]	पुरुष	आंकडे हजारात	३९८ [१९८१]	४०८२६
९]	स्त्रिया	"-	३८८	३८११२
१०]	स्त्रि-पुरुष प्रमाण	१००० पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण	९७६	९३४
११]	घनता	दर चौ. कि.मी. क्षेत्रातील	५१	२५७
१२]	साक्षरतेचे प्रमाण			
१]	एकूण	टक्केवारी	२४.४९	६४.२
२]	पुरुष	"-	३६.०२	६७.५६
३]	स्त्रिया	"-	१२.६६	५२.३२
४]	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या	३०	-
चार] कृषी [अस्थायी] [१९९०-९१]				
१]	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	१४९१	३०७५८
२]	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	११०८ ७४.३१	५४१० १७.५९
३]	शेतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
अ]	बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	४४	११११
ब]	पडीत व लागवडी लायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	२७	१७१७
क]	एकूण [अ-ब]	हजार हेक्टर	७१	२८२८
४]	पडीत जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
१]	१] कायम गुरघरण आणि इतर	[हजार हेक्टर]	६६	१५१९
२]	झाडेझुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	१	१८०
३]	लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	११	१०२८
५]	पडीत जमीन			
१]	घालू पड	हजार हेक्टर	९	८७०
२]	इतर पड	हजार हेक्टर	११	९८३
६]	पिकाखालील क्षेत्र			
१]	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	२१५	१७९४१
२]	दुमोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	१८	३११२
३]	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	२३३	२१०५२

	१	२	३	४	५
७] ओलीत क्षेत्र				[१९९०-९१]	
१. निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	४६			२४३३
२. एकुण ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	५२			३१७०
८] महत्वाच्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र [अन्नधान्य]	हजार हेक्टर	५२			उ. ना.
९] वहित धारण जमीन					
[अंतीम] [१९९०-९१]					
१. २ हेक्टर पेक्षा कमी	हेक्टर "००"	५६०			५६००२
२. २ ते १० हेक्टर	हेक्टर "००"	३८६			१२७३६१
३. १० हेक्टर पेक्षा जास्त	हेक्टर "००"	२०			२५८७८
१०] जमीन महसुल वसुली [१९९१-९२]	लाख रुपये	५. ४६			४४११
११] जिल्हा परिषदांचा उपकर	हजार रुपये	१७४			१५५४६२
१२] पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रुपये	४९६			६३८८८
पाच] पशुसंवर्धन [पशुगणना १९८७]					
१] पशुधन	संख्या हजारात	८८०			३४२५५
२] गाई व बैल	संख्या हजारात	५५६			१६९८३
३] म्हैशी व रेडे	संख्या हजारात	८०			४७५६
४] मेंढया	संख्या हजारात	१३			२८७३
५] शेळया	संख्या हजारात	१९७			९१९५
६] कोंबडया व बंदके	संख्या हजारात	५९६			२४८३९
सहा] सहकार १९९१-९२					
१] सहकारी संस्था	संख्या	५७८			११२०२३
२] प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्था	संख्या	१३९			१९७२९
३] प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थेचे सभासद संख्या	संख्या हजारात	✓ ३२			८२७७
४] दुग्ध शाळा [१९९०-९१]	संख्या	७३			१४०६९
५] प्राथमिक कृषी पत संस्थानी दिलेली कर्ज [१९९०-९१]	रुपये कोटीत	✓ ०. १९			७७५
सात] जल सिंचन [३०.६.१९९१ रोजी] पुणे झालेले पाटबंधारे, प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र					
१] मोठे प्रकल्प	संख्या	१			२१
२] लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	६१			उ. ना.
३] मध्यम प्रकल्प लाभ क्षेत्र	संख्या हजारात	१			१७१
	हजार हेक्टर	३१			उ. ना.
४] लघु प्रकल्प [पूरठ भाग]	संख्या हजारात	१७४३			१५५०
	हजार हेक्टर	२८			उ. ना.
५] सिंचन विहीरीखालील भिजणारे क्षेत्र [१९२०]	हजार हेक्टर	४			१२९५

१	२	३	४	५
आठ]	उद्योग [डिसेंबर - ९१]			
	१] नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	७४	२७४६५
	२] नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	संख्या	६७	२४११९
	३] साखर कारखान्यांची संख्या [चालू असलेले खाजगी धरून]	संख्या	-	१४०
	४] साखर कारखान्यातील साखरेचे उत्पादन	हजार टन	-	४१२४
	५] सर्व सुत गिरण्याची संख्या	संख्या	-	११२
नऊ]	वीज [३१. ३. १९९२]			
	१] वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	१५१०	३९६६१
	२] विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	१५०८	३९४१३
	३] वीज पुरवठा केलेले पंप संच [१९९१-९२]	संख्या हजाराला	२	१६१५
	४] गोबर गॅस संयंत्रे [३१. ३. ९१]	संख्या	११७५३	३४८३६
दहा]	सार्वजनिक आरोग्य [१९९१-९२]			
	१] रुग्णालये	संख्या	८	७६८
	२] दवाखाने	-	२६	१८९६
	३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	४५	१६७२
	४] प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	३	८१
	५] एकात्मिक बाल विकास योजना गट	संख्या	८	१३१
	६] अंगठावाडीत उपस्थित राहणारी मुले	संख्या	३७८२३	१५६९०२१
अकरा]	शिक्षण			१९९१-९२
	१] एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	९४०	६०१८२
	२] एक शिक्षकी शाळा	संख्या	३७९	१३१८७
	३] प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजाराला	९५	१०६५६
	४] प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजाराला	२	२७२
	५] प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	४७	३९
बारा]	दुय्यम शिक्षण			
	१] दुय्यम शाळा	संख्या	१०३५	१०५२०९
	२] शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजाराला	२१३२	६०१६२
	३] शाळेतील शिक्षक	संख्या हजाराला	१	१८६
	४] प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळांतील विद्यार्थी	संख्या हजाराला	१३२	३२
तेरा]	उच्च शिक्षण [३०. ९. ९०]			
	१. संख्या	संख्या	७	११६६
	२. एकूण विद्यार्थी	संख्या हजाराला	२	११४१

१	२	३	४	५
चौदा]	अ] प्रौढ शिक्षण १९९१-९३			
	१] प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	७२०	२०८०९
	२] प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात	२०	५०२
	ब] तांत्रिक शिक्षण			
	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था			[१९८९-९०]
	१] शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	३	११२
	२] इतर [खाजगी]	संख्या	७	९९
	३] शासकीय व शासन सहाय्यित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामध्ये मंजूर झालेल्या जागा	संख्या	उ. ना.	४२८४४
	४] तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण			
	१] शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	३	१६६
	२] इतर [खाजगी]	संख्या	७	५९७
	५] शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात	उ. ना.	१५५
	६] अभियंत्यांची संख्या	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
पंधरा]	परिवहन आणि दळणवळण [३१.३.९३]			
	१] एकुण रेल्वे मार्ग लांबी	कि. मी.	१८.५	५४४०
	२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
	३] एकुण रस्त्यांची लांबी [पुढांकीत]	कि. मी.	४०७८	१७४४९४
	४] राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि. मी.	-	२९५९
	५] राज्य महामार्गाची लांबी	कि. मी.	९.४६	३१०७६
	६] महत्वाच्या जिल्हारास्त्यांची लांबी	कि. मी.	७७१	३८९८४
	७] इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	५८३	३९३१६
	८] ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	१७७८	६२१५९
सोळा]	पिण्याच्या पाण्याच्या पुरवठा			
	कठीण गावांची संख्या [१.४.१९९१]	संख्या	६२५	१९१४
	१] खेड्यांना केलेला पुरवठा [१९९१-९२]			
	अ] नळाचा पाणी पुरवठा	संख्या	३५	३५१
	ब] कूप नलिका	संख्या	५८३	-
	क] विहीरी	संख्या	८	७०
	ड] विधंण विहीरी	संख्या	उ. ना.	१७७
	२] टँकर्स किंवा बैलगाडीने पुरवठा केले जाणारी गावे	संख्या	-	उ. ना.
	३] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	संख्या	उ. ना.	-
सतरा]	घर बांधणी [१९९०-९१]			
	भूमीहीन कामगारांसाठी बांधलेल्या झोपड्या	संख्या	२८०	१७००

-सहा-

१	२	३	४	५
अठरा]	<u>स्वात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>	रु. ला	२८०	१७१०
	१] दारीद्व रेखेखालील कुटुंबे [१९८२-८३]	संख्या लाखात	०.६८	३४
	२] जुने लाभार्थी	संख्या	४०७४	उ. ना.
	३] नविन लाभार्थी [१९९०-९१]	संख्या	६१२७	उ. ना.
एकोणवीस]	<u>रोजगार निर्मिती [१९९१-९२]</u>			
	अ] रोजगार हमी योजना	मनुष्य	२.१९	११.९४
	ब] जवाहर रोजगार कार्यक्रम	कोटीत	०.०	७.७१
वीस]	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना</u> [३१.३.९१]			
	आदिवासी करीता आम्रम शाळा	संख्या	५६	६०२
एकविस]	<u>मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी</u> <u>योजना [१९९०-९१]</u>			
	अ] मागासवर्गीयांसाठी वस्तीगृहे	संख्या	३७	२२५७
	ब] वसतिगृहात राहाणारे विद्यार्थी	संख्या	९९४	१००२५०
बावीस]	<u>जिल्हा नियोजन १९९१-९२</u>			
	१] वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतुद	रुपये कोटीत	९.०४	२९६९
	२] अनुशेष भरुन काढण्यासाठी तरतुद	रुपये कोटीत	२०.७३	निरंक
तेविस]	<u>नागरी पुरवठा</u>			
	१] रुस्त भावांची लुकमि [१९९१-९२]	संख्या टन	९३३	३८७७६
	२] पुरविलेला एकुण साठा	"०००" टन		उ. ना.
	३] शासकीय गुदामे [३१.३.९१]	"०००" टन	१९	१२०१
	४] साठवण्याची क्षमता	"०००" टन	९	७४०

टीप :- उ. ना. = उपलब्ध नाही

आधार :- १] अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
२] जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, गडचिरोली